

her ved Binduerne dengang: Hvad gjør det, om ogsaa Landstinget faar et noget mere konservativt, noget mere tilbageholdende Præg? To Ting ere visse: Folkethinget beholder den samme Stilling med Hensyn til Bevillingen, den samme Fortrinsret ligeoverfor Finantsloven overfor det andet Ting, og det er ligesaa vist, at provisoriske Finantslove ere ligesaa dødsdømte og umulige efter den nye, som efter den gamle Grundlov; i begge Tilfælde ere de aldeles umulige. Jeg hørte de mest skarpsindige Juristers Udtalelser for denne Betragtning, og denne Opfattelse gik vi Allesammen ind paa. Der var Ingen, der talte mod dette, hverken til den ene eller til den anden Side, og derfor gik det i de følgende Aar jo i Reglen saa godt; i en halv Snes Aar var der ikke videre Uvillie med Hensyn til Finantsloven, Striden kom først senere og først navnlig, da den høitærede Conseilspræsident blev Forskeminister og Minister anden Gang. Da han første Gang var Minister, erindrer jeg ikke, at vi havde noget Bryderi med ham, da var han en mere medgjørlig Mand, end han er bleven siden, og havde ikke faaet de store Interesser berouree paa den anden Side rent specielt at varetage, som det nu skulde synes, at han har faaet, idet han næsten ikke kan sige en Sætning, uden at minde om sit høie Landsting. Men det vil jeg gjøre opmærksom paa, at hele denne Betragtning, denne nye Theori, at det er det høie Landsting, der kan bestemme, at de og de Punkter ville de have, og Forøgelse af Bevillingerne — det vil sige Regjeringen, støttet af Landstinget — og Folkethinget, som maa give efter, thi ellers siger man, at det dikterer Finantsloven, hele denne Betragtning er ny, den kjendte man ikke før. Vi kjendte derimod meget vel, hvad Ordføreren for Grundlovsagen sagde, nemlig, at naar ikke et Landsting foretrak aaben Krig, var det jo henvist til at tage mod den Finantslov, som Folkethinget havde vedtaget, og derfor behøvede man ikke alle disse Forsigtighedsmidler. Aaben Krig! Det var utænkeligt, at noget Saadant kunde ske. En tidligere fremragende Folkethingmand og mangeaarig Minister sagde: I Bevillingsager har selvfølgelig den Ret, der siger Nei. Nu sige vi: Nei, lad os blive ved det Gamle, medens de ville paatvinge os noget Nyt; og dog skulle vi have Uret! Med Hensyn til „Helgoland“ ville de paatvinge os noget Nyt. Med Hensyn til Dyrstillslaget — det er dog det Interessanteste — ville de paatvinge os en bestemt Mening om, hvilket Lillæg Embedsmændene skulle have. Vi maa ingen Mening have. Vi sige Nei, de Andre sige Ja, og saa skal deres Ja gælde. Det er en hel ny Theori for Folkethingets Stilling med Hensyn til Finantsloven. Mine Herrer; det er det, De staa i Begreb med nu at

acceptere. For mig: vær saa artig; ville De gjøre det om to Maanedes, saa, det gjentager jeg, gjør det nu. Jeg angriber ikke den høitærede Conseilspræsident; jeg forsvarer kun min Stilling her, og jeg vil ikke være med til, som Forholdene foreligge her, at give den meget ærede Minister den Stilling, at han kan laste den Slags Spørgsmaal ved en Dpløsning ud blandt Befolkningen, og Befolkningen da famles i Snesewis, Lufindwis om Urnerne og fige: I have Ret, Ministeriet Uret, og vi saa komme ind for at give Ministeriet Seir. Det tror jeg ikke vil modtages med Velvillie, naar De efter en fornyet Dpløsning atter vende tilbage til Bælgerne. Hvem der ønsker det, vær saa artig. Jeg fremsætter kun mine Betragtninger og egenlig nærmest den Betragtning, der passer for det Ansvar, jeg har som Folkethingmand. Nei, hvad man ikke forudsatte ved Grundlovens Givelse i 1849 og 1866, det var, og det bedes den høitærede Conseilspræsident at lægge Mærke til, at man skulde have permanente Conseilspræsidenter og kun bevægelige Rigsdage. Ved alle Forhandlinger om begge Grundlove gik man ud fra de samme, lad det nu kaldes moderne og uheldige parlamentariske Theorier, som man anlagde og fulgte i andre Lande eller havde i Belgien; jeg nævner Belgien, fordi vor Grundlov har mange Spor af den belgiske. Man har ikke Anledning til at forstaa, at saadanne Tilstande ville opkomme, det beder jeg den høitærede Conseilspræsident at tage med i Betragtning, naar han frygter for, at Formerne i vor Grundlov ikke skulle være tilstrækkelige til at holde os Alle paa Lovlighedens Grund og fremme en sund og god Udøvelse for Folket baade i aandelig og materiel Henseende. Jeg tror: Jo! Naar Lovens Ord og Aand agtes nøie, naar Forudsætningerne selv for den nye Grundlov baade af Høire og af Venstre vises den Urbedighed, der formentlig bør tilkomme den, saa tror jeg, at vi kunne bruge vor Grundlov til langt større Held og Betsignelse for vort Land, end vi have brugt den i de sidste sex Aar under vor høitagede ansvarlige Chef, den høitærede Conseilspræsident. Naar den ærede Minister altsaa mener, at Folkethinget skal bære Ansvar for denne Stilling, saa siger jeg: Ja, Folkethinget bærer Ansvar for, hvad Folkethinget gjør, men ikke for, hvad Conseilspræsidenten gjør, og jeg for min Part som Folkethingmand, jeg bærer Ansvar for her at sige Nei til de Krav, der stilles til os fra Flextallets Side og for at hævde Folkethingets Stilling her, i den fulde Overbevisning, at vi ved efter den nye Dpløsning at have ved anden Behandling af Finantsloven indført væsentlige betydningsfulde Indrymmelser og ved i Fællesudvalget i alt Fald at have givet Antydning af vor Tilbøielighed til